

POGOVOR Z PATSY SOERENSEN IZ NVO PAYOKE, BELGIJA

KONFERENCA O TRGOVANJU Z ŽENSKAMI, DUNAJ, 10.-11. 6. 1996

S: Ali lahko predstavite sebe in organizacijo, v kateri delate?

P: Ime mi je Patsy Soerensen, stara sem 43 let, imam dva otroka, sem poročena. Organizacija Payoke ima začetke v letu 1987 po spopadu med prostitutkami in policijo v Antwerpnu. Živim na obrobju predela »rdečih luči«, po poklicu sem slikarka, bila sem učiteljica zgodovine umetnosti in risanja. Payoke sem ustanovila z željo, da bi organizirala gibanje prostitutk. V začetku smo se srečevali v slikarskem ateljeju, vendar je Payoke sedaj krovna organizacija različnih skupin, ne samo za prostitutke, ampak tudi za ženske, ki so žrtve trgovine, za zlorabljene otroke, take, ki so prekinili s prostitucijo, za ubežnike od doma in tiste, ki se morajo za preživetje ukvarjati s kriminalom. Vsak teden delimo pakete s hrano, kar je nenavadno, toda to počnemo, ker je mnogo ljudi revnih in potrebujejo pomoč.

S: Hrano daje...?

P: Payoke, ki ima različne podorganizacije in tudi organizacijo, ki podpira ljudi in jim ponuja materialno oskrbo. Razlog za organiziranje je hipokrizija, saj smo srečali mnogo deklet v prostituciji, ki morajo bežati pred Evroaziji, nevarnost aidsa — pričeli smo z akcijami za zaščito pred okužbo, da stranke v prostituciji uporabljajo preservative.

S: Ali je poklic slikarke pripomogel k srečanju s problemi, ker bi prostitutke prihajale k vam kot slikarski modeli?

P: Ne. Živim v soseščini, ženske poznam z domače ulice. Včasih sem zanje opravila gospodinjski nakup in ob priložnostih smo se pogovarjale o tem, da potrebujejo podporo. Počutijo se izločene, s prostitucijo začenjajo zelo mlade in govori se: »Enkrat prostitutka, prostitutka na vekomaj.« Želijo se o tem pogovarjati,

ker v silni diskusiji v Evropskem parlamentu leta 1986 niso bile prisotne, saj so se bale pojaviti.

S: Ali so prostitutke Evropejke?

P: Da, iz Belgije, Nizozemske, pa tudi iz vseh delov sveta, iz Afrike, Azije... In potem sem se začela upirati trgovini z ženskami. Nekoč sem pomagala nekemu dekletu. Trije moški so prišli z njo v atelje, bila je pretepena. Bilo je grozno, kazali so nanjo. Neki Belgijec je dan pozneje razlagal, da moramo nehati podpirati prostitutke, ker so grozili. Ampak kot prostovoljke smo dve gospe, jaz in ena prostitutka začele z aktivnostmi. Moralno in materialno mi zelo pomaga soproog. To je bilo takrat vse. Sedaj smo organizacija s 14 plačanimi ljudmi, 30-40 ljudi sodelujejo kot prostovoljci. Lažje nam je.

S: Imate status nevladne organizacije?

P: Da. Imamo tudi center za pregnancy. Leta 1993 ga je ustanovila vlada. Payoke je ostala neodvisna organizacija, ker pogosto sprožamo različne procese na sodiščih, zato je bolje, da ostanemo svobodna organizacija brez državnega denarja...

S: Da ostanete neodvisni od katerekoli politične vladne organizacije?

P: Payoke je bolj gibanje.

S: Kaj pa razpoloženje javnosti do organizacije?

P: Deležni smo opazne odmevnosti. Leta 1992 so prišli k nam novinarji, ker so hoteli govoriti z dekleti, ki so nezakonito vstopile v državo. Take še vedno živijo v moji hiši. Če so zbežale iz prostitucije, so prenočevale v moji hiši. Toda bilo je vedno težje. Nekoč me je hotela odpeljati policija, ker sem prikrivala ilegalce. Zahtevali so, da povem, kje so, zato sem zbežala, ker so me hoteli zapreti.

S: Torej je nevarno tudi za vas kot Belgijko?

P: V začetku ni bilo lahko. Tudi politiki niso prijetni, ker sem govorila o strankah, uporabnikih in o hipokriziji, kar jim ne ugaja. Toda preživimo, ker smo deležni tudi podpore kralja in kraljice, kar je zelo pomembno. Fotografirani smo skupaj z njima, tisk ju podpira.

S: So tudi v Belgiji predeli mest, kjer prostitutke legalno ponujajo usluge, kot na primer v Nizozemski, kjer dekleta sedijo v oknih in plačujejo najemnino?

P: Da, veliko jih je. Če pa je kaj narobe ali je sosesčina proti, morajo kraj zapustiti ali celo bežati.

S: Ampak prostitucija seksualnih uslug je zakonita?!

P: Da. Mogoče je usluge ponujati kot samostojna oseba, zvodništvo pa je prepovedano.

S: Dekleta so torej samostojna, odgovorna same sebi.

P: To je zelo dvolično, ker mesto Antwerpen zahteva denar v višini 100.000 frankov od vsakega dekleta.

S: 100.000 frankov (pribl. 5.000 DEM)?!

P: Da, od lastnika stanovanja, sex-kluba, bordela, za vsako dekle. Sedaj se ubadamo s tem, da bi to spremenili.

S: Ali je to denar za eno leto? Ali je odvisen od števila deklet?

P: Če v okno pride drugo dekle, je treba plačati naslednjih 100.000 frankov. Noro je, ker morajo plačati ženske...

S: ...same. Torej jih »izsesavajo« vlada, moški, ki jim ponujajo »kritje«?

P: Ne od vlade, denar zahtevajo lokalne, mestne oblasti. Sedaj poskušamo to spremeniti...

S: ...na krajevni ravni?

P: Na krajevni ravni, ker ne obstaja splošen zakon za to.

S: Torej so določena mesta v Belgiji, kjer je prostitucija popolnoma prepovedana?

P: Tudi, v veliko mestih. Prostitucija je legalna, ampak imamo različne zakone, ki jih je mogoče razlagati tako, da prostitucije ni. Sedaj smo zavzeti z iskanjem rešitev, kompromisa, da lahko dekleta, če

je kje veliko povpraševanja, delajo brez represije policije. Toda če jih je na enem mestu dosti, kaj, če hoče kakšno dekle delati kje drugje? To rešujemo sedaj... Ampak naredili smo veliko revolucijo. Začeli smo s podporo prostituciji, pomagamo mladim ljudem v prostituciji, žrtvam zlorab in nasilja, tistim, ki so prekinili s prostitucijo, beguncem. Rešujemo mnogo pritožb deklet, ki nimajo pravice ostati v Belgiji.

S: Kaj z ženskami, ki imajo prostitucijo in ponujanje svojega telesa za dejanje emancipacije? Ali povzročajo probleme?

P: Poznam ta dekleta in tudi delajo v Payoke. Ena je polovico časa zaposlena kot prostitutka, drugo polovico časa izrablja kot prostovoljka na ulici. Stara je, mislim, 55 let. Prostituirala se, ker je imela prej težave, njen mož je bil odvisen od mamil. Imela je tudi težavno mladost.

S: Zase je prostitucijo sprejela.

P: Da. Včasih je mogoče imeti veliko denarja.

S: In uživa v tem, da ima mnogo denarja?

P: Da. Ampak je tudi vesela, da lahko polovico časa dela nekaj drugega...

S: ... kar ji daje drugačen socialni status.

P: Da. In to je eden izmed razlogov, da podpiramo prostitucijo, saj prostitutke zaradi sprejemljivega obnašanja lažje prekinajo in izstopijo iz prostitucije.

S: Kdo so dekleta? So to mladenke, ki so zaradi pritiskov zbežale od doma, ali so tudi odvisne od mamil, da potrebujejo denar, ali študentke?

P: Mladi ljudje? Včasih so študenti, včasih prestopniki, včasih taki, ki se radi »igrajo« zvodnika.

S: Začenja se kot igra?

P: ... in veliko imigrantskih otrok.

S: Ali obstaja povezava med prostituiranostjo in versko pripadnostjo žrtve?

P: Da. To je pomembno. Dekle iz Nigerije je zelo vesela, da smo jo rešili iz bordela. Bila je muslimanka in je spremenila svoje versko prepričanje, sedaj je katoličanka. Mnogo deklet je v zatočišču, včasih ravnamo, kot da smo v cerkvi. Sama sem svobodomiselnica, nisem verna.

Dekleta imajo potrebo iti v cerkev. Nekatere so protestantke, katoličanke ali kar koli drugega. Podpiramo jih, da to počnejo, ker tako najdejo moč za obstoj,...

S: ... duševno, duhovno podporo.

P: Da, to je zelo pomembno, a o tem ne govorimo več veliko.

Bojana Kos Grabar